

LO CÒTH ARROI

CICLE 2

Abans díser	p. 2
Léger au CP	p. 5
Quauques exercicis	p. 7

Abans díser

Quau que sia lo supòrt de lectura utilizat, cadun que sap que tà « apréner a léger , que'n cau aver la hami ». Mei qu'aquò, que pensam que « los mainatges qu'aprenen sonque de léger çò qui an vertadèrament hami de léger ». Qu'ei, ce'ns sembla, pr'amor los escolans e vòlen a tot hòrt descobrir lo contiengut d'un messatge, qu'engatjan los esfòrç necessaris tà'n « identificar los mots » e « desgatjar las ideas exprimidas dens las frases ».

Considerar l'àlbum com lo sol utís tad apréner a léger que seré ua enganada e ne volem pas ací deféner aqueth punt de vista. Que pensam totun que, se's tracta d'un subjècte de bon compréner taus mainatges, se'us hè saunejar o se va de cap a çò qui'us pertòca, aqueth tipe d'escriut constitueish tostemp un supòrt privilegiat.

Tà çò qui ei deu « Còth arroi », n'avem pas cap de chepic : los escolans qu'arreservaràn un arcuelh deus bons a d'aqueth raconte imaginari ; de mei, las ilustracions ricas permeteràn d'anticipar e d'averificar las apressadas semanticas successivas.

« Apréner a léger, qu'ei apréner a hicar en jòc en medish temps duas activitats hòrt desparièras : la qui mia a identificar los mots escriuts, la qui mia a'n compréner la significacion hens lo contèxte verbau (tèxtes) e non verbau (supòrts de tèxtes, situacion de comunicacion) qui ei lo lor. Qu'ei çò qui n'avem pas de desbrembar, e justament los programas navèths que ns'ac precisan a la pagina 71 deu liberet « Qu'apprend-on à l'école élémentaire ? ».

Qu'èm d'acòrd « cap e tot » dab aquera idea ; que sabem tanben qu'existeishen duas faïçons d'identificar los mots : lo reconéisher immediat e lo deschifratge qui an de perméter, pr'amor de la lor complementaritat, de compréner lo tèxte.

Delà de las quauquas dralhas pedagogicas qui vam, en tot arrespectar las darrèras instruccions ministeriaus, perpausar mei a baish aus ensenhaires, n'èm pas briga chepicós au subjècte deu lor engenh pedagogic : que saberàn, en tot partir deus quauques conselhs nostes, contextualizar las lors practicas.

- Que sabem que'n tot emparà's seus mots dejà en memòria (reconéisher immediat), qu'obtieneràn deus lors escolans ua seria d'ipotèsis seus mots dinc aqui desconeputs.

- Que sabem que non negligiràn pas de har procedir a « l'analisi deu materiau grafic e a la sintèsi de las unitats identificadas », pendent debatudas quan cadun bastirà lo son saber en tot har lo dòu de çò qui èra tad eth « ua coneishença ».

- Que sabem que cada sequéncia de lectura deisharà la plaça ameritada a l'ensai, a l'error e tanben a l'escritura : la complementaritat enter lectura e escritura qu'ei ua realitat e qu'èm urós, aqui tanben, que los programas navèths ac precisan.

Qu'acabaram aquera introduccion en tot encoratjar la construccion prendiva de mots a partir de letras e/o de sillabas.

Descodatge e encodatge que'ns semblan hòrt ligats e, si ei vertat qu'aqueths exercicis essenciaus non depenen pas briga de l'utilizacion de l'àlbum, la lor importància que'us nse hè recomandar a partir deu cicle 1, e subertot au parat de l'apropriacion d'unitats graficas com los prenomes, los dias de la setmana, los mes de l'annada o d'autres traç escriuts produsits pendent la miada tradicionau deus projèctes.

Fin finala, ei vertadèrament tant mauaisit « d'apréner a léger » ?

Que'n dobtam mes que pensam a tot hòrt que tà « previèner l'illettrisme », que cau tots los ensenhaires d'ua equipa pedagogica que decideishin amassa que tots los mainatges de la lor escòla e son capables d'apréner a léger e que botin en òbra la diferenciacion didactica e pedagogica indispensabla a un tribalh de qualitat enter dus cicles o dens un cicle.

Qu'ei lo dever de l'escòla de respóner eficaçament au desfís qui l'ei lançat.

QUAUQUAS AUTAS PRECISIONS

Que balharam dralhas d'utilizacion d'aqueth àlbum prioritàriament en cicle 2, en saber que los escolans mei joens o mensh joens i poderén trobar un gran interès.

Se, totun, que pensam que per de rasons mei sovent culturaus que non pas fisiologicas, l'annada deu cors preparatòri qu'ei la mei favorabla entad apréner a léger, que ns'estimarén mei de situar aquesta accion sus tota la durada deu cicle 2 e qu' ei dens aqueth encastre que cau considerar las pensadas qui van seguir.

Qu'orientaram los nostes conselhs dens duas direccions :

→L'organizacion d'ua sequéncia de classa.

→Proposicions d'exercicis.

LA SEQUÉNCIA DE CLASSA

La descobèrta d'aqueste àlbum que's poderé har en partidas :

De la pagina dinc a la pagina, mes n'ei pas atau qu'avem causit de presentar las nostas pensadas pr'amor que pensam que n'ei pas servir los escolans e los ensenhaires que de'us embarrar dens ua preparacion pedagogica « dejà aprestada ».

Fidèus a la nosta concepcion mei « constructivista » deus aprentissatges, non volem pas negà'ns dens l'ensenhament virtuuu : que ns'agrada mei de demorar dens de conselhs mei generaus qui permeteràn a cadun de s'adaptar a la realitat de la lor classa e de respóner a las hrèitas exprimidas peus escolans lors. Privilegiar tau o tau imatge, tau o tau mot, tau o tau moment de l'istòria que'ns sembla hèra aleatòri e qu'anaré au contre de la diferenciacion qui presideish a la nosta mission.

Los nostes conselhs que s'empararàn totun sus uas causidas de las precisas :

- **lo « brocar permanent » enter lo parlar, lo léger e l'escriber** : non saberem pas, en efèit, desseparar los tres actes fundamentaus aqueths de comunicacion. Qu'ei pr'amor l'escolan que va aver la hami d'escriber puish de léger (e de tornar léger) çò qui vien d'escriber que va mobilizar çò qui ei e çò qui sap sus la descobèrta d'un tèxte navèth.

- **L'apropriacion deu prètzhèit peus escolans** : lo raperet deus episodis precedents, l'utilizacion de las ilustracions e l'anticipacion que bastiràn « l'apetència » essenciau tà suscitar la mobilizacion efectiva deus escolans (ua simpla ahuecada pertocant l'acte de léger non sufeish pas). Que's cau avisar de despassar l'oralitat d'aqueth tribalh :

- en tot completar chic a chic la frisa deu temps bastida tad aquò : atau, l'estructuracion de l'istòria e l'expression de « çò qui s'ei passat abans » seràn mei de bon har.

- en escriber suu tablèu quauques mots o frases de l'illustracion deu dia : la descobèrta deu tèxte de léger qui segueish serà mei aisida.

L'ORGANIZACION INTÈRNA DE CADA SEQUÉNCIA :

- **Lo lengatge orau** que serà purmèr. En s'emparar suu raperet evocat abans, sus l'observacion de l'illustracion deu dia e/o sus los quauques mots escriuts au tablèu, que calerà mei que mei acompanhar los escolans suu camin de la descobèrta de mots navèths a partir de'us qui saben dejà. Lo « jos-linhar » d'aquestes qu'ei ua tecnica interessanta, a condicion qu'aqueste tribalh de mercatge sia hèit individuaument, e seguit d'ua avaloracion qui ajude eficaçament los mainatges qui n'an gran besonh.

- **La descobèrta de mots navèths** que's harà en partir d'ua confrontacion sistematica de las proposicions deus escolans : a condicion que sia hèita en tres moments (produccions

individuaus, confrontacions intèrnas, tribalh collectiu) ; lo tribalh per grops qu'ei aconselhat. Que's calerà preocupar hèra de çò que cadun e sap (o pensa saber) e, a partir d'aquesta avalo- racion diagnostica, que calerà privilegiar la co-operacion de tots, en emparar la validacion de daubuas proposicions sus lo comparèr dab los mots coneguts e/o lo deschifratge rigorós de çò qui cau léger. Non calerà pas negligir de s'ajudar deu sens de la frasa e/o deu tèxte.

- **L'apropriacion deus mots navèths** : que seràn afichats e triats en foncion de critèris gra- maticaus (vèrbes, noms, adjectius qualificatius). Daubuns (los invariables) seràn memorizats e tots que seràn legits e escrivits peu regent e peus escolans. Shens negligir qué que sia de la consciéncia fonica correspondentà, que calerà analizar subertot la construccion intèrna : letras, sillabas que seràn observadas de com cau.

- **La lectura oralisada** : qu'acabarà de faïçon obligatòria la sequéncia de descobèrta. La lec- tura de referéncia deu regent permeterà de hicar en davant l'intonacion.

- **La copia deu tèxte legit** o, seguint las possibilitats de cadun, de quauques mots o frases, qu'acabarà lo tribalh.

PROPOSICIONS D'EXERCICIS :

Comuns a totas las sequéncias d'aprentissatge deu léger-escríver, que'us calerà totun adaptar au tèxte legut e aus besonhs deus mainatges, e cada ensenhere que deverà donc perpausar un tribalh corresponent a la classa soa e aus escolans sons.

Abans de'vs presentar las situacions a las quaus avem particularament pensat, que v'invitam a'vs referir au contiengut deu liberet « Lire au CP ». Consciénts de l'importància d'aquestes tèxtes publicats en 2008, que ve'n volem presentar las dralhas de tribalh principaus, en saber que daubuns exercicis que'vs prepausam dens la darrèra partida i trobaràn la plaça lor.

Las dificultats deus escolans son classadas en 3 partidas e, tà cadua, que raperam las questions a'vs pausar, au començament deu CP, puish pendent l'annada.

LÉGER AU CP (Programas 2008)

1 - L'ARRECONEISHENÇA DEUS MOTS :

Identificar las compausantas sonòras deu lengatge

- Au començament deu CP :
 - Ei capable l'escolan de realizar manipulacions sillabicas de totas (segmentar, denombrar, permutar, substituir, etc.) ?
 - E hè paréisher l'escolan pendent los jòcs o los exercicis, ua "sensibilitat fonologica" (produccion de rimas o assonàncias, deteccion d'intrús en ua lista de mots qui an un son en comun, etc.) ?
- Mieitat d'annada de CP :
 - Ei capable l'escolan de realizar manipulacions de totas suus fonèmas (identificar los fonèmas successius d'un mot, denombrà'us, permutà'us, substituí'us, etc.) ?
 - Ei capable l'escolan de destriar los fonèmas vesins ?

Bastir correspondéncias enter orau e escriut :

- Au començament deu CP :
 - E pòt l'escolan situar los mots d'ua frasa escriuta après ua lectura per l'adulte ?
 - Ei sensible l'escolan a semblanças enter dus mots a l'escriut e a l'orau ? E'us hica en relacion ? (exemple "di" en dimars e dijaus)
 - Arreconeish l'escolan quauques mots (prenoms, mots- -utís, etc.) au demiei deus qui son estats hèra frequentats abans ?
 - Arreconeish las letras de l'alfabet ?
- Mieitat d'annada de CP :
 - Arreconeish (reconéisher immediat) los mots deu repertòri de la classa ?
 - Ei capable de deschifrar un mot navèth, de fòrma regulara ?
 - Ei capable d'identificar suu pic los mots classats hens los 50 purmèrs de la lista de frequença ?

2- LA COMPRESION DE FRASAS E DE TÈXTES :

Compréner :

- Au començament deu CP :
 - Ei capable, l'escolan, de har paréisher que compren ua "raconte" legit peu regent e adaptat au son atge (en causir un imatge o en hicar en òrdi ua sequéncia d'imatges, en tornar díser, en respóner a questions simplas suus personatges e eveniments, etc.) ?
 - E compren, l'escolan, las consignas de la classa, lo vocabulari tecnic utilizat en classa a per-paus deus tèxtes ? Utiliza aquestes tèrmis de com cau ?
 - Ei capable l'escolan de compréner e de manejar lo lexic de tot dia ?
 - A l'escolan ua representacion deu léger ? E coneish quauques supòrts deu léger ?
- Mieitat d'annada de CP :
 - E compren, l'escolan, un raconte adaptat au son atge o un tèxte documentari en relacion dab las activitats de la classa, tèxtes legits peu regent (compresion amuishada per causida d'imatges, dessenhhs o representacions graficas, responsas a questions, seleccion d'un abracat pertinent, en tornar formular, etc.) ?
 - Ei capable l'escolan de léger sol e de compréner un tèxte brac, de tèma conegut e de sens "portat" per mots que deveré estar capable d'arreconéisher ?

- E sap caisir los supòrts de lectura qui corresponen aus sons objectius (cercar l'escritura d'un mot, ua informacion, etc.)

Díser, tornar díser, contar :

- Au començament deu CP :
 - Ei capable l'escolan de s'exprimir d'ua faïçon corrècta ?
 - Ei capable de descríver un objècte o un imatge, de contar un eveniment viscut e d'estar comprés de quauqu'un qui non coneish pas l'ahar ?
 - Ei capable de contar de faïçon braca l'istòria de quauques personatges de ficcion encontrats en las lecturas hèitas en classa peu regent pendent las annadas anterioras ?
- Mieitat d'annada de CP :
 - Ei capable l'escolan de balhar lo son punt de vista sus tèxtes coneguts e de'u justificar ?

Léger a votz hauta :

- Mieitat d'annada de CP :
 - E pòt l'escolan léger a votz hauta ua frasa au mensh ?
 - E comença de restituir la linha melodica ?

3- ESCRÍVER :

- Au començament deu CP :
 - E pòt perpausar ua escritura alfabetica, plausibla foneticament, per un mot simple (regular) en préner elements deu repertòri deus mots coneguts ?
 - Ei capable d'escríver en escritura cursiva ua linha de tèxte imprimit (tienguda de l'instrument corrècta, huelha plan pausada, arrespècte deu sens deu traçat) ?
- Mieitat d'annada de CP :
 - Ei capable l'escolan de produsir a l'ordinator un tèxte dictat ?
 - Ei capable de perpausar ua escritura possibla e corrècta foneticament per un mot regular ?
 - Ei capable d'escríver en escritura cursiva ua linha de tèxte imprimit (tienguda de l'instrument corrècta, huelha plan pausada, arrespècte deu sens deu traçat) ?
 - Ei capable de copiar shens error e mot après mot, un tèxte de tres o quate linhas imprimidas en utilizar ua escritura cursiva de bon léger ?
 - Ei capable d'ortografiar los trenta cinc "petits mots" (mots gramaticaus los mei frequents) ?
 - Ei capable d'escríver ua frasa simpla, en se servir eventuaument deus utís d'ajuda de la classa (frasa dictada, frasa d'un escolan de la classa) ?

QUAUQUAS PROPOSICIONS D'EXERCICIS

Presentadas qui son aqueras situacions oficiaus, que trobaratz aqui baish quauquas proposicions d'exercicis a botar en plaça pendent las sequéncias.

1 - HENS UA LISTA DADA, ARRECONÉISHER UN MOT DE REFERÉNCIA. (CORRESPONDÉNCIA GRAFIA-GRAFIA)

Lo mot que pòt estar plaçat en començament o en fin de linha, en devath o en dessus de la linha. La lista que pòt estar presentada orizontaument, verticaument o shens alinhament particular

Exemple :

*Dens la lista qui segueish, cercla lo mot : **auseron***

auseret , auseron, auseròt, auserin ...

Tot parièr, aqueth mot de referéncia, au lòc d'estar escrit, pòt estar balhat oraument. A l'anóncia deu mot, los escolans que presentan l'etiqueta qui'u correspon. Alavetz qu'ei la correspondéncia fonia-grafia qui ei tribalhada.

Enfin, perqué non pas tribalhar la correspondéncia grafia-fonia ?

Aqui, que's poderà perpausar l'exercici qui segueish : un mot escrit que serà presentat, los escolans qu'averàn de'u léger oraument.

2 - COMPLETAR UN MOT QUAN LO MANCA UA O MANTUAS LETRAS :

Que s'i pòt perpausar lo nombre exacte de letras qui mancan, un nombre mei gran, sonque las letras utilas o en perpausar d'inutilas.

Aqueras letras que seràn alinhadas com dens l'exercici d'abans o presentadas en desordi.

Exemple :

*Aqui ua lista de letras : **t - a - o***

Completa los mots aqui baish en utilizar las letras utilas :

l.. c..ss., lo h..c, l.. p..mèr, l.. c..s....nher , l'..ve..

(lo casso, lo hac, lo pomèr, lo castanhèr, l'avet)

3 - COMPLETAR UN MOT QUAN LO MANCA TOT UN GROUPE DE LETRAS :

Aquestas letras que pòden correspóner a uas sillabas particularas o a uns sons precis, mes los tròcs de mots que pòden estar balhats a barrejas, l'objectiu qu'ei alavetz de fixar lo mot globaument.

Exemple :

Tornar bastir 3 mots en utilizar los grafèmas qui segueishen :

ce – ta– plèr – ri– nhèr – mes – sèr – cas

(cerisèr, castanhèr, mesplèr)

4 - TORNAR HICAR LAS LETRAS D'UN MOT EN ORDI:

Aqueth exercici que permeterà de tribalhar un son particular o servirà a controlar se los mainatges e saben organizar las letras tà obtiéner un mot qui aja sens.

Exemple :

*-lo còth arrio, l'auseron, lo herd, lo ciresèr, lo catsanhèr
(lo còth arroi, l'auseron, lo hred, lo cerisèr, lo castanhèr)*

5 - COMPLETAR UN TÈXTE O UA FRASA, EN I PLAÇAR LOS MOTS QUI MANCAN:

Aquestes mots que pòden estar balhats aus escolans. Se son balhats, que serà com ua lista plaçada au començament, a la fin, a dreita o a l'esquèrra deu tèxte.

La lista que poderà contiéner sonque los mots d'utilizar o que contienerà mots intrús.

Exemple :

Mots a plaçar : *l'auseron, mei, roja*

La ganurra de _____ que vadè _____ anar mei _____.

6 - TORNAR HICAR EN ORDI LOS MOTS D'UA FRASA: (A L'ORAU O A L'ESCRIT)

Que s'i pòt o non plaçar dens la frasa mots intrús.

Exemple :

*Qu'avè tan de ganurra de mau qui èra sarrada, paura de sarrada que lo monde ne l'aimèssen pas.
(Qu'avè mau de ganurra de tan qui èra sarrada, sarrada de paura que lo monde ne l'aimèssen pas.)*

7 - TORNAR HICAR EN ORDI LAS FRASAS D'UN TÈXTE (LAS FRASAS NE SON PAS FORÇADAMENT DENS LO MEDISH PARAGRAFE):

Exemple :

*Dilhèu, lo vent. Desconegut, totun qu'èra aqui. Solide deu país d'on bohava lo vent ... Un còp èra, quan las bèstias e los arbos e parlavan, un auseron de las plumas grisas.
D'on vienè ? Quin èra arribat ?*

8 - DESSEPARAR LOS MOTS ENCADENATS: (A L'ORAU O A L'ESCRIT)

Exemple :

Uncòpèra, quan las bèstias e los arbos e parlavan, un auseron de las plumas grisas.

9 - RECONÉISHER MOTS ESCRITS DAB ESCRITURAS DIFERENTAS:

Exemple :

còth arroi - CÒTH ARROI - còth arroi

10 - CLASSAR MOTS DENS L'ORDI ALFABETIC :

Aquestes mots que pòden estar coneguts o desconeguts deus escolans.

Exemple :

Arrenga los mots de cada lista dens l'ordi alfabetic.

- ***pomèr, tilh, hac***

- ***la nueit, la paur, la ganurra***

- ***lo vent, l'ivèrn, lo hred***

- ***plorar, demandar, aimar***

- ***lo la nueit, lo nid, la nèu***

11 - PLAÇAR MOTS DENS GRASILHAS :

Que s'i pòt emplegar grasilhas de mots crotzats, quadrilhatges on cada punt correspon a ua letra deu mot, mots en carrats, mots on ei balhat lo greatge (la soa siloeta, nombre e fòrma de las letras), mots en diagonala...

12 - RESPÓNER A QUESTIONARIS DE LECTURA :

Classics dens la lor concepcion generau, que seràn adaptats aus escolans e bastits peu regent, en foncion deus mainatges qui deveràn respóner.

Que'i seràn :

questions qui an la responsa dens lo tèxte,

questions tà las quaus e calerà tirar la responsa d'informacions deu tèxte,

questions de mantuas causidas (QCM) e deus « vertat / faus »

questions dont cau escrìver la responsa.

13 - HICAR LA PONTUACION DE LAS FRASAS E DEUS TÈXTES :

Que serà demandat aus escolans d'utilizar de com cau un ensemble de signes de ponctuation, en s'avisar de perpausar frasas o tèxtes « ubèrts », per los quaus la ponctuation pòt cambiar lo sens de l'escriut.

Exemple :

Lo còth arroi que digó : « lo casso que'm va acessar ».

« Lo còth arroi, que digó lo casso, que'm va acessar ».

14 - BASTIR RONDAS DE MOTS: (A L'ORAU O A L'ESCRIT)

Que serà perpausat aus escolans mots causits tà que sian de bon plaçar los uns darrèr los autes en los estacar : la darrèra letra d'un mot que deu estar la medisha com la purmèra deu mot qui segueish.

Exemple :

huelhas – tilh - auseron – hac – cama –nueit– tilh – seuva – avet

(auseron – nueit – tilh – huelhas- seuva – avet – tilh - hac - cama)

15 - ARRETROBAR LOS MOTS DESFAÇATS :

Que perpausaram aus escolans d'arretrobar los mots desfaçats a mieitat. Que's poderà desfaçar la partida inferiora o superiora deus mots e, dens las frasas o los tèxtes balhats, en ne desfaçar sonque quauques uns, tà convidar lo legedor a anticipar.

16 - PLAÇAR LAS LETRAS DESBREMBADAS :

Dens un tèxte, tirar ua cèrta letra e demandar aus escolans de la tornar plaçar, plan solide shens que nat indici ne'n balhe la plaça. Aqueste exercici que pòt, en mei, servir tà tribalhar las diferentas valors de las letras. (valor basa, diagrama, auxiliar, zèro)

Exemple :

Plaçar los "a" desfaçats :

L'useron qu'avèv la gnurr mei nr mei srrd.

17 - ARRELIGAR LOS MOTS MESCLATS :

Dens cada colona, causir un element e arreligar los qui permeten de compausar ua frasa.

Exemple :

<i>Lo vent</i>	<i>que demandè</i>	<i>l'acès</i>	<i>dinc a noste.</i>
<i>Lo còth arroi</i>	<i>que s'espiaava</i>	<i>l'auseyon</i>	<i>lo ser.</i>
<i>Lo tilh</i>	<i>que portè</i>	<i>las huelhas</i>	<i>aus arbos.</i>

18 - ARRETROBAR LO TÍTOL CORRESPONENT AU PARAGRAFE BALHAT : (cf liberet pedagogic deu « Minjachepics »)

Perpausar ua istòria despartida en paragrafes e ua lista de títols corresponent a cada paragrafe (dab o shens intrús)

19- HAR AU LÒTO DE LAS LETRAS O AU LÒTO DEUS MOTS :

Qu'ei lo jòc classic deu lòto quan los nombres e son remplaçats per letras o mots. Aqueth jòc que pòt estar enriquit a contunhar per mots navèths aquesits cada dia.

20 - ARRETROBAR LO MOT O LA FRASA CORRESPONENT A UN DESSENH O UN IMATGE BALHAT :

Qu'ei un exercici classic : lo de l'associacion imatge - mot

21 - INVENTAR MOTS INCONEGUTS EN CAMBIAR MOTS CONEGUTS :

Perpausar mots quan ei possible de cambiar lo sens en non cambiar pas qu'ua letra.

Exemples :

nèu / mèu --- branca / blanca ---- tilh / talh

22 - DENS UA LISTA D'OMONIMES, CAUSIR LO QUI CAU:

A vocacion mei que mei ortografica, aqueth exercici que miarà los escolans a causidas precisas qui permeteràn de tribalhar au nivèu de la combinatòria, de la gramatica / conjugason e / o deu vocabulari.

Exemple :

Dens las fresas qui segueishen, plaça los mots qui mancan. (hòra contèxe de l'àlbum)

mai / la mair / lo malh : Au mes de ... , lo qui ei au dessus deu vilatge qu'ei enqüèra blanc de neu, la mea ne m'i vòu pas deishar anar.

Lo can / lo car : Lo que puja hens lo

se / nse / s' / ns'... : La vop que ...'a minjat ua pora e que'a deishat las plumas.

Volontàriament, qu'estremaram los questionaris de lectura e totun que sabem que son sovent demandats peus ensenhaires.

Aus supòrts tot adobats, que ns'estimam mei los qui son bastits peus ensenhaires, en foncions de las escadudas e de las mauescadudas encontradas e sustot deus objectius d'aprèner qui an per mira.

Que desiram un bon coratge a'us qui an comprés lo noste messatge !

Be sàpian, que'n tot bastir los utís lors, que'us adaptan mei plan que nosautes au lor projècte de classa pròpi.

Be sèpian tanben, que n'aprestar questions diferentas seguint los escolans, que responen au curiosèr de tots.

Tà çò qui ei deu tipe de question a pausar, que trobaràn dens tots los manuaus e autes documents hòrt escolarizats, mestior a imitar.